

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

A főispáni kar.

Pécs, 1896. június hó 9.

Az ország székesfővárosában lezajlott ezer éves állami létünk emlékének legfényesebb ünnepe: a nemzet törvényhozása, a főrendek és képviselők, a törvényhatóságok küldöttei s az ország minden tájáról összesereglett népnek százezrei bemutatják hódolatukat a koronás magyar királynak.

Magasztos ünnep volt ez a tegnapi s keretei teljesen meg is feleltek annak a jelentőségnek, a melyet kifejezésre juttatni feladata volt: az egész magyar nemzet hódolatát a magyar szent korona viselője iránt.

A mikor a nemzet választott képviselői és született törvényhozói megjelentek a trón számolyánál; „az alkotmány védőbástyáiként buzgólkodó vármegyék“ és városok küldöttei mesés fényességű felvonulásban meghajtották viharedzett zászlóikat az uralkodó felkent személye előtt s a száz meg százezernyi nép lelkes éljenriadala mintegy megpecsételte a trónteremben elhangzott hódolati nyilatkozatot: akkor király és nemzet egyképpen tudatában volt annak, hogy a magyar állam minden tényezője ott van a király előtt s hogy az uralkodó az egész nemzethez beszél.

S éppen mivel a hódolatnak emez imponans kifejezésében az egész nemzet együttesen s osztatlanul nyilatkozott meg,

nem volt szükség arra, hogy a nemzet állami és társadalmi életének egyes faktorai külön-külön mutassák be hódolatukat, a mint hogy külön tisztelgő küldöttségek és testületek fogadása nem is történt.

Mit keresett hát mégis a „főispáni kar“ a nemzet hódolatának nyilvánítása előtt külön hódolatával a trón számolyánál? Attól féltek talán a főispánok, hogy az egész nemzet hódolatában az ő hódolatuk nem lesz benne, vagy oly külön kasztnak tartják magukat, a mely a nemzet institúcióinak egyikébe sem illeszthető bele?

Igaz, hogy a főispánság egyike legrégibb intézményeinknek, de nem mint magában álló külön hatóság, hanem mint vezérei megyéjüknek, állásuk a törvényhatóságokkal volt mindig egybeforrvá; azért a főispánok egymás közt soha sem képeztek külön testületet s a „főispáni kar“, mint azt most elnevezni szeretik, a legeslegujabb találmány, melynek mint ilyennek külön testületi fellépése már magában véve is alkotmányjogi abszurdum.

A főispánok hatásköre törvényhatóságokra szorítkozik, mint ezek vezérei felléphetnek törvényhatóságaik élén, de maguk közt testületi jellegük nincs. főispáni kart a törvény nem ismer, mert jogokat együttesen nem gyakorolhatnak, sem együttesen teljesítendő köteleességeik nincsenek, mindegyik főispán a többitől független, külön jogkörrel bírva és a

kormányának külön, személyes felelősséggel tartozván.

A főispánok nem is mint az egyes törvényhatóságok élére kinevezett főtisztviselők tartják magukat egy összetartozó testület tagjainak, hanem mint a kormány párthatalmi érdekeinek bizományosai vannak testületileg szervezve.

Tisza Kálmánnak közéletünk minden tényezőjét megmetyelző uralma alatt lettek a főispánok satrapákká előléptetve s hivatali főkötelességükké nem a közigazgatás rendes menetének a törvényben megszabott pontos és lelkiismeretes ellenőrzése, hanem a párthatalmi érdekeknek saját törvényhatóságaik területén a „bizalmas“ kormányi utasításokban előirt buzgó előmozdítása lett dekretálva.

Hiszen köztudomású tény, hogy választások idején minden főispánnak ki lesz adva a bizalmas utasítás, hogy mennyi kormánypárti képviselőt tartozik beliferálni vármegyéjéből s mivel a főispánok érdeme nem aszerint lesz mérlegelve, hogy milyen a közigazgatás állapota a vezetésük alatt álló törvényhatóságban, hanem hogy mekkora az általuk az ellenzékétől elhódított kerületek száma, természetes, hogy minden erejüket és tehetségüket arra koncentrálják, hogy bármiféle módon is, bármily eszközökkel kormánypárti jelöltek diadalmaskodjanak a rájuk bízott satrapiaikban.

Nincs a hatalmi befolyásnak az az eszköze, a melyet erre a célra az egyéni

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Visszatérve.

... Itt végződik hát a reménytelen, kietlen vándor-ut?

Itt, lent a porban: a te lábaid előtt.

... Nem bírtam hát emlékedet kitépni szivemből, nem tudtalak, nem tudlak feledni!

... Hogy elkerültelek!

... Hazug alomnak neveztem minden pillanatot, melyekben az édes képződés újra, meg újra elébem varázsolta angyali arcodat. Eltagadtam szivem előtt, hogy ösmertelek. Elhazudtam, hogy élsz, mint más halandó emberek. Délibábnak, hajnalfénynek neveztelek. Szálankint téptem ki azokat a virágokat, melyek a te mosolyodra nyitak ki egykor szivemben. Tele marokkal szórtam helyükre más virágok magvát. Hajh!... fattyu lett a virág, egy napig élt avagy kettőig csak s aztán? ... lehervadt a földre, hogy táplálja anyagkeverékével a te virágod kihalni nem tudó beteg gyökereit.

... Most újra itt vagyok!

... Vége a nagy komédiának. A fűgöny legördült, a kulisszák összeomlottak,

kialudt a görögtűz ál-napja s előttem újra a fájó való.

... Festett palmaerdők pusztán maradt helyén dudolva jár a langy tavasz-szellő; ölébe veszi fáradt sóhajom s repül vele viszsza hozzád.

... Oh bár elhalna csöndesen az uton, óh csak ne jutna el hozzád soha!

... Ne rettenj meg, ha mégis megrezzen — sóhajomtól — körülöttem a lég, nincsen mitől félned. A követelődzésről rég lemondtam; nem villám cikázik: köny ragyog a kisirt bus szemekben; összekulcsolódik előtted két karom, hiszen imádkozni jöttem viszsza hozzád.

... Megösmersz-e?

... Ugy-e megviselt a hosszú vándorut? Nagyon megviselt!

... De nem csoda. Hány kilincset fényesítettem én ki azóta kérges tenyeremmel azokon az ajtókon, melyeken belül véltem föltalálni azt, a miről mindig azt hittem, hogy jogos osztályrésze az emberiségnek.

Hányszor hajlottam le kezet csókolni, a melyekről egyre azt reméltem, hogy azok a kezek adják ki az én örökségemet. Ne csodáld hát, hogy úgy előre hajlott két erős vállam. Hozzá tartozott a cerimóniához, megszokta — s úgy maradt.

Ugy-e megkoptam? ...

Hjha! ... sok magas szék támlányához simultam én oda azóta.

Mert a nagy urak magas székeken ülnek ám s olyanra kell fölmászni annak, aki velük egy asztalhoz akar ülni.

Fölmásztam hát én is a magas támlányu székekre, hiszen követelni valóm volt! A jogosnak hitt osztályrészemet kerestem; hol keressem hát, ha nem a nagyurak között? Hiszen csak az adhat, akinek van miből, — gondolám. Odaigyekeztem hát közéjük.

Innen akartam dacos, fölemelt fővel visszatérni hozzád — egy pillanatra, hogy odakiáltsam neked: „Nézd! ... százezerszerosan találtam meg másutt azt, amit tőlem te egyszeresen megtagadtál!“ ...

— Csalódtam.

... Szegények a nagy urak nagyon, nincs azokon mit követelni. Szegényebbek azok, mint az utszéli koldus, szerencsétlenebbek, — nyomorultabbak, mert amit azoknak megadott a sors: ő tőlük megvonta.

Iszonyu váltságot fizettek ők a csengő ércékért, ragyogó kincsekért! a sors megrabolta bennük: a kincsert az embert. Levont minden szerveikből... meglopta, megcsalta őket cudarul.

Szivükből kilopta a szeretetet. Szemeikben kiapasztotta az igaz köny forrását. Ajkaikról a melegséget, homlokukról az önsöt-

és családi érdekek illetéktelen dédeigetése, vagy igazságtalan üldözése által mozgásba ne hoznának; nincs a kormányzat és közigazgatás bármely ágában az a visszaélés, a melyre szemet ne hunynának, ha az a pártérdeknek kedvez, vagy ha annak megtorlása bizonyos érdekköröket a kormányparttól elidegenítene.

Igy lett a főispánból a végrehajtó hatalom pártatlan képviselője helyett kormánypárti főkortes, a kinek, hogy működése sikeres lehessen, szüksége van arra, hogy többi kartársaival szorosabb összeköttetésbe lépjen, hisz a kortesérdekek számai legtöbbször nem egy megye területére szorítkoznak, behálózják azok az egész országot, tehát együttműködésre van szükség.

És ez a törvényen kívül álló együttműködés az, a mely a „főispáni kart” létrehozta, mint oly testületet, mely a mindenkori kormányval áll, vagy bukik.

Hol van oly parlamentáris ország a világon, a melyben a kormányválság a vidéki megyék vagy kerületek vezetőire is kihat, hisz a közigazgatás vezetésének, a törvények végrehajtásának bármely kormány alatt is egyformának kell lennie; de nálunk már behozták azt a divatot is, hogy a kormány változása esetén a főispánok is beadják lemondásaikat, természetesen ezzel is még jobban azonosítván a főispánok személyes érdekeit a párthatalmi érdekekkel.

Ha már a közéletünkben keletkezett ez az új „testület” szükségesnek tartotta magát a nemzettől elkülönítve, külön hódolatra jelentkezni a koronás királynál, akkor szivlelje meg legalább annak atyai intését, hogy a jó közigazgatás, a lakosság anyagi és szellemi jólétéről párt és nemzetiségi különbség nélkül való gondoskodás képezi azt a földadatot, a melynek betöltését a bölcs uralkodó elvárja tőlük, nem pedig a képviselőválasztások vezetését s a népakarat meghamisításában való segédkezést.

Csak az oly nép lehet boldog és megelégedett, a mely szabadon követheti meg-

len — öröm fényét; gondolataikból az ártatlanságot rabolta el; . . . s mindezeket hitvány sárga ércben fizette ki nekik . . . Jaj! . . . ott még csak igazán borzasztó a szegénység, nincs ott mit keresni, hiányzik ott mindent — a boldogság.

Est kerestem én közöttük, de nem találtam. A pénz nem boldogít.

Végig hajlongtam a csilláros fényes szalonokat, áthatva saját bensőm jótékony melegétől, — s fagyos lélekkel indultam tovább.

Jaj, de hideg van azokban a fényes szalonokban!

Pedig mindegyike egy-egy tündérország.

Pálmaligetek, rózsalugasok váltakoztak bennük. Szférák zenéje hanghullámaim röpitte feléd a virágillattal terhes balzsamos lég: tündérek lebuknak végig a sikos parquetten, mintha nymphák ringatóznának a tenger sima tükrén.

De ha aztán széjjel mersz tekinteni a vakító tündérhonban: akkor látod meg, hogy ámitás az egész.

A viruló pálmaligetek csak hamis utánzatai az élő növénynek; a félig nyílt halvány thea-rózsa: porcellánfigura. A szférák zenéje egy imitált ébenfazongora kolompolás, melynek csontbillentyűin egy fölcicomázott élő báb táncoltatja vékony fehér ujjait; de ha a kottát elveszed előle, vége az egész tudomá-

gyozódását s a melyben ennek elnyomásával nem alázzák le az emberi méltóságot; már pedig a király mondta:

„Csak népeim megelégedésében és boldogságában találok föl én is legfőbb boldogságomat.”

Jegyezzék meg ezt jól a korteskedő főispán urak!

H i r e k.

Pécs, 1896 június 9

A borosflaskók kihágási históriája.

Történt pedig a dolog akként, hogy a mai szűk pénz- és szűk bor-világban a bógégék hangosan feljajdultak a torkászati öblingetés szükséges és szűk volta miatt a kapitányságnál a végett, hogy mint a nótában is benne van: a korcsmárosoknál kicsiny az itce, nagy az ára.

A panasz érzékeny fülekre talált. A különben is nagyon találékony és rendet szerető főkapitány a baj orvoslására vizsgálat végett azonnal ki is küldött egy hivatalnokot, aki minden italmérő helyen megfordult — már amit el nem került — s minden üveget megmért, kivéven, amit nem mért meg, s amelyik üveg nem ütötte meg a mértéket: mind bevitte a rendőrséghez elkobzás végett.

Megjegyzendő, hogy a mellé állított rendőr váltig mondogatta, hogy az italmérők italát is meg kellene egyuttal vizsgálni, hogy vajjon nem-e vizet árulnak az illetők, mert így a vizsgálat hiányos; de a kiküldött ebbe nem bocsátkozott, mondván, hogy hivatalos hatalmával nem él vissza, majd jön az idő s akkor: lehet.

No de hát ebből is nagy dolog lett. Majdnem félszáz kihágási eset állott elő. Izadt bele mint egy favágó, a kinek kiadták elintézés végett. Mindenkit megbírságot, nem törődve azzal, hogy némelyik italmérő — lehet prókator: fogásból — azzal védekezett, hogy ő az üvegeket nem használta, a másik meg, hogy ő az üvegeket megstemplizve vette.

Az ítéletben indokul azt hozatik fel, hogy sem a tót, aki az üvegeket kisebbre fujta, sem a mértéktelen hitelesítő, aki két fél literes üvegnél $\frac{2}{10}$ et a becsületes mértékből, sem az üveges, ki az üvegeket fél literesbe adta és adja el: nem bűnös. hanem

nyának. A balzsamos, virágillattól terhes levegőt egy forintért kapod meg a patikában, s azok a tündérek? . . . oh azok nagyon boldogtalan páriák.

Nincs egyéb öröm számukra fentartva a sorstól, mint az áldozatok szaporítása.

Ott sikankóznak körülöttük a fényes parquetten az áldozatra szánt bárányok kiválsalt frakkokban, hófehér kestyűkkel. Előbb-utóbb mindenikre rákerül majd a sor.

Oh a parquetten nagyon gyöngye alap.

Észre sem veszi a szegény áldozat, hogy elvesztette maga alól a talajt, s ott van leborulva egy parquetten tündér piciny lábainál, nem is tudja még, hogy ezzel a pillanattal elveszett örökre.

Részleges halott lett belőle. Ott temetik el a csilláros szalonban. Gunykakaj a gyászindulója, mellőzés a szemfödele, leszólás a szög a koporsójához; imádkozzék más a lelkiüdvéért. Nem elég tőlük, hogy ők megölték? . . .

S ebben versenyeznek a tenger sima tükrén ringatózó nymphák. Gyilkolnak azokkal a csöpp fehér kacsókkal, a melyeket remekbe teremtett az ur Isten.

Ki mentül több áldozatot tud felmutatni közülök, annál nagyobb a dicsősége.

De nem tart sokáig a pünkösdi király

bűnös a kimérő, még ha kontyot visel s tudatlan is hozzá, mert azt látásból, még inkább a gyomor teliségeből, illetőleg vágyaiból tudni és érezni lehet, hogy 3 deci nem 5 deci.

Hát én mindezeket helyeslem, mert én is borászati műkedvelő vagyok.

Sőt tovább megyek: mert az emberiség gépészeti tanfolyama az életbölcselet criteriuma — én még azt ajánlom a főkapitány ur figyelmébe, hogy az üvegesek, akik hamis méretű üvegeket árultak: vétessenek vizsgálat s esetleg bírságolás alá; a korcsmárkban és minden italmérő helyen az expediciós kiszolgálás szüntetésség meg s csakis bizonyos és igaz méretű edényekben és jól megmértve engedtessek meg az italok kiszolgálása s ez a figyelmeztetés minden italmérő helyen kifüggesztve legyen, melyre azután a közönség a kiszolgálás hiányossága esetén hivatkozhatik; végre, hogy az üvegek és kiszolgálás tekintetében évenként többször tartassék vizsgálat.

Pécsi Ivó.

Napirend 1896. június 9-én

Naptár: szerda, jun. 10. — Róm kath.: Margit. — Prot.: Margit. — Görög-kel. (június 29.) Teodozia. — Zsidó: Sivan 29. — Nap két 8 óra 48 perckor; — nyugszik 7 óra 39 perckor. — Hold két éjjel 2 óra 27 perckor; nyugszik este 7 óra 21 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 22 Celsius fok meleg; légnyomás 750. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenként csapadék, zivatarok és meleg idő várható.

Katonai felülvizsgálat a vármegyeházán reggel 8 órakor.

Ipariskolai vizsga a ágoston-téri iskolában d. u. 5 órakor.

Kereskedelmi tanoncok vizsgája a főreáliskolában délután fél 5 órakor.

— (Bérmálás.) Tegnap érkezett a káptalanhoz Majorossy János fölszentelt püspök levele, a melyben tudatja, hogy a kalocsai érsek beleegyezésével már f. hó 27-én este Pécsre érkezik és 28-án reggel 7 órakor misét mond a székesegyházban, a mely után a két belvárosi plebániához tartozó mindkét nembeli hiveknek ki fogja szolgáltatni a bérmálás szentségét, míg 29-én, ugyancsak a 7 órai mise után a szigeti, budai külvárosi és a bányatelepi mindkét nembeli hiveknek. Jelentkezések már holnaptól fogva elfogadtatnak az illető plebánia hivataloknál,

ság, ha valamelyik parquetten-tündér nagyon ki talál tűnni a többi társnői felett.

Eleinte csak irigylik.

Azonban csakhamar gyűlöltté válik fényes győzelmei miatt s megkezdődik az aknamunka.

Az ármánykodás és irigység ássa, ássa alatta a vermet s mikor már elég mély a verem: egyesült erővel belebuktatják a tulragyogót.

Annak a tündérnek aztán igazán nincs föltámadása többé, a kit saját társnői fektettek a sirba. Pedig őt is ott temetik el a csillárok alatt.

Temetési szertartása alig cifrább, mint az áldozatoké.

Gyászindulójuk a gunyakaj, szemfödőjük a leszólás stb., stb. csak hogy hosszabb, komplikáltabb.

. . . Ugy-e iszonyu?

Mi keresni valóm volna hát nekem azok között az emberek között, a hol nincs egyéb csak hitvány csengő érc; de sziv, szeretet, boldogság ismeretlen fogalom előttük. Szegény emberek! . . .

Ne csodálkozzál hát ha kissé megkoptam, hiszen a brokát kanapé is megviseli ám az embert.

Megkoptam . . . de csak kívülről; tudja

a mit különben a hitoktatók is közölni fognak osztályaikban, valamint az összes pécsi templomok szószékeiről kellő módon ki fognak hirdetni, miután a bérmandóknak megfelelő kioktatáson kell keresztül menniök és előzőleg el kell végezniök a gyónást és áldozást.

— **(Felvétel az énekkarba.)** A székesegyházi énekkarba f. hó 30 án történik a fölvetel. Fölvételi kellékek: 8—10 éves életkor, róm. kath. vallás, egészséges testalkat, jó hang és jó zenei hallás. A fölvetek a székesegyházi énekkar épületében nyernek lakást, teljes ellátást és gondos felügyeletet és bármely tanintézetet látogathatnak, sőt gond van rá, hogy tanulmányaikban előmenetelt nyerjenek. Részletes felvilágosítások Glatt Ignác székesegyházi karnagynál nyerhetők a zeneiskola épületében.

— **(Kinevezés.)** A pénzügyminiszter előterjesztésére, ő felsége a király Percel Kálmán pénzügyi titkárt, volt pécsi adófelügyelőt, pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— **(Évzáró ünnepély.)** Tegnap a koronázás évfordulóján, tartotta meg a kaposvári állami főgimnázium ifjúsági önképzőkre évzáró ünnepélyét. Az ünnepségen Kaposvár egész intelligenciája résztvett és igen sokat tapsolt az ott hallott ének, szavaltat, és zene előadásoknak. Megnyitóul az ifjúsági énekkar „Indulót” énekelt s szavaltak Nicsovits Sándor, Bergl Izidor; hegedűn és zongorán népdalokat játszottak Say Mór és Vári Sándor. Volt felolvasás és ünnepi beszéd is s a szép és hazafias ünnepe az ifjúsági énekkar éneke zárta be.

— **(Közigazgatási bizottsági ülés.)** Pécs város közigazgatási bizottsága f. hó 11-én (csütörtökön) d. e. 10 órakor tartja szokásos havi ülését a városház közgyűlési termében.

— **(Papszentelés.)** A f. hó 11—14. a székesegyhásban végbemenendő papszentelés alkalmával Aulich Dávid, Cselenki János, Éber Géza, Nunkovits Gábor és Szántó

a jó ég, hogy ki imádkozott az én arva jó lelkemért, hogy el ne vesszen.

Nem. Nem vésr ott el az, akinek igazán van szive, csak akit a csillár, meg a brilliánt elvakít.

Nekem szivet adott az ég, másoknak vagyont. Én Istenem, vajjon: melyikünk szegényebb, árvaabb, nyomorultabb?

... Én koldusnak születtem. Koldulom azt, amiről azt hittem, hogy jogos osztályrészem. Nem.

... A boldogság nem jogos osztályrész, csak alamizna. De drágább alamizna, mint amelyet milliárdok árán meglehetne vásárolni.

... Csak az adhatja azt, akinek szive van, aki — szeretni tud.

— Ugy-e, hogy Te tud-z, nagyon tudsz szeretni?

— Én vissza jöttem hozzád, csak hogy ezt megkérdezhessem tőled:

— Tudsz te szeretni?

— Nem felelsz? — Elfordulsz tőlem?

— Igazad van... Nem érdelek én egyebet te tőled, ugy-e?

... De kár volt ott meg nem halni: egy ragyogó csillár alatt!

Ignác végzett theologusok, Baa Bonifác és Sajt Szabin ferencendi szerzetesek és hét bosznita fogják fölvenni az egyházi rend szentségét, illetve szenteltetnek áldozókká Cselenki Nándor budapesti érseki vikárius által.

— **(Pályázat.)** A szegzárdi pénz ügyigazgatóságnál egy számvizsgálói állás van üresedésben. Pályázók két hét alatt nyujtsák be kérvényeiket a pénzügyigazgatósághoz.

— **(Garay János szobra.)** Szárnovszky Ferenc, Párisban élő jeles fiatal szobrász értesítette a szegzárdi-kaszino szoborbizottságát, hogy Garay János szobra mintázásával annyira előrehaladt, hogy augusztus hó folyamán a szobor felállítható lesz. A szobor talapzatát díszítő géniust legközelebb már Budapestre küldi kifaragás végett s intézkedett, hogy a talapzattal a kőfaragó is akkora elkészüljön s így irodalomtörténetünk egyik nagy alakjának szobra szülővárosában minél előbb felállítható legyen.

— **(A postaigazgatóság figyelmébe.)** Nagyon helyes intézkedés volt, főleg a kereskedőkre való tekintettel, midőn a postaigazgatóság cirendelte, hogy vasár- és ünnepnapok délutánjain ajánlott leveleket, midőn a levélfeladási osztály tudvalevőleg szünetel, a távirtda rekesszél lehet csaközölni. Csak még arra kell kérnünk kereskedőink nevében a postaigazgatóságot, hogy azt is sziveskedjék elrendelni, hogy ugyanott a levelek bérmentesítésére szolgáló bélyegjegyek is kaphatók legyenek; mert igen-igen sok panaszt vettünk asiránt, hogy többeknek vissza kellett térniök attól a kritikus ablaktól, még pedig csupán azért, mert az illető elfelejtette odahaza sa elküldendő levélre reá applikálni a szükséges bélyegot, az állam közege pedig a trafikba utasította bélyegbeszerzés szempontjából a többnyire sürgős levelet földadni szándékozókát, úgy, hogy mire visszatértek a kellően fölbélyegzett levéllel, a posta már elindult és a sürgős levelek itt rekedtek, várva hűségesen a következő postaindításra.

— **(Képviselői beszámoló.)** Kaptóffy Jenő, a kaposvári kerület országgyűlési képviselője, vasárnap kezdte meg beszámoló körutját kerületében. A beszámoló képviselőt mindenütt lelkesedéssel fogadják választói.

— **(A tenyészló-kiállítás nyertesei.)** A tenyészló kiállítás szürije Budapeston tegnap osztotta ki a kiállítók közt a kitüntetések. Ily kitüntetések nyertek a többek közt: Baranyamegye tenyészló kiállítása (kiállítási érmet), Tolnamegye kiállítása (nagy millenniumi érmet) és több somogy-megyei kiállító is.

— **(A ki vascsövekben utazik.)** A rendőrség által tegnap felfedezett s lapunkban ismertett vascsövek ellopási históriájában megvan már a nyomra vezető fonál. A házaló, kinél a zsák réz- és vascsövet le foglalták, a mi vagy száz forintot is megér, bevallotta, hogy egy ismeretlen napszámostól vette a csöveket, a kit ő a Bányatelepen ismert meg. Nevét azonban nem tudja. A rendőrség tegnap este már a nevét is tudta a vascsövek eltolvajlójának s tudta azt is, hogy a tekintélyes értékű vascső a dunagöz-

hajózási társaság gyárából lopatott el. A vascső tolvaj, természetesen, megszökött Pécsről, de a tartózkodási helyét is kinyomozták és sürgönyileg intézkedtek, hogy ott letartóztassa a csendőrség s átkísérje a pécsi rendőrkapitánysághoz.

— **(Ingyen fürdő.)** Ma reggel a balokányi tó partján két napszámos hevert a fűben s egyszerre csak mindkettő talpra ugrott és birokra kelt egymással. A birkózásra valami összeszólalkozás adott okot, s a vége az lett, hogy a két birkózó egyszer csak megcsuszamlott a parton s beleesett a vízbe. Természetesen, ugyancsak igyekeztek kifelé az ingyen fürdőből s feljelentették egymást a rendőrségnél, a hol — mindketten hűvösre kerültek.

— **(Juniális.)** A baranyasellyei fiatal-ság folyó hó 21-én az uradalmi Zeibót-erdőben juniális rendez. Beléptidij egy korona. Kezdeté délután 4 órakor. Kedvesőtlen idő esetén a mulatság a sellyei nagyvendéglőben tartatik meg este 8 órakor.

— **(Apró csirkefogó.)** Maga az egypár csirke is apró, node a gyerek se valami nagy, a ki megfogta őket. Ott legelés-tek a balokányi sétatér árokpartjának zöld fűvén s a kis Gitt Janinak az ötlött eszébe, hogy megfogja őket s hazavisszi. Milyen jó paprikást csinál abból majd a mama: gondolta magában: de ez a reménye hamar fűtbe ment, mert a csirkék gazdája rajta-kapta az apró csirkefogót a lopáson és fölön fogván, nosza cipelte a pálya-utca sarkán álló rendőrhöz, a ki astán egyenesen bevitte a kis csirkefogót a csirkékkel együtt a rendőrségre. Persze ott a szegény kilencéves tolvaj igaz megbánást tanusított s a rendőrbíró visszaadatta az apró csirkéket tulajdonosuknak, az apró csirkefogónak pedig a lelkebe beszélve, eleresztette haza, igérvén neki kötert, ha még egyszer potya csirkepaprikát jön kedve otthon a mamájával főzteni.

— **(Veszélyes mokusvadászat.)** Csaknem életveszéllyel járt az a vadászat, melyet a kaposvári Cser-erdőbe egy Molnár József nevű, gimnazista fiu rendezett egy mokusra. Az erdőben kintjáró gyerekek megtetszett egy fán ugrándozó mokus s a legkedvetlenebb módon vadászatot rendezett reá. Felmászott ugyanis a fára és úgy akarta megfogni. Sikertült is neki egy ágön utólrni a mokus, mikor azonban meg akarta fogni, átugrott egy másik ágra. A fiu utána kapott, de elvesztette az egyensúlyt s a hét öl magasságu fáról lezuhant. Az esés következtében rögtön elvesztette eszméletét, orrán száján folyt a vér s úgy feküdt ott sokáig, a mig az erdőbe véletlenül betévedt emberek megtalálták. Ezek astán kocsit keritettek elő s azon vitték haza az eszméletlen fiut, kinek szüleit a váratlan szerencsétlenség csaknem megörjítette. A szerencsétlenül járt gyerekek állapota aggasztó s belső sérüléseket szenvedvén, sokáig fogja az ágyat nyomni a veszélyes mokusvadászat következményeként.

— **(A koronázás évfordulója Dárdán.)** Tegnap, mint a koronázás évfordulóján, Dárdán a róm kath. templomban ünnepélyes istentisztelet volt, melyre az összes iskolák növendékei millenniumi jelvény-

nyel a mellükön s nemzeti zászló alatt vonultak be tanítóik vezetése mellett. Misa alatt a növendékek a „Szent kegyelmed“ című kétszólamu éneket és Goll „Király himnuszát“ énekeltek St e f á n Péter vezénylete mellett. Az istentiszteleten az összes Dárdán székelő hivatali testületek képviselve voltak.

— **(Kitüntetés.)** A hivatalos lap mai közlése szerint Ő felsége a király W i e s n e r Rajmár pécsi bányaigazgatót a Ferenc József-rend lovag keresztjével tüntette ki.

— **(Hymen.)** A n t a l Ferenc, kir. mérnök, Antal Gyula dr. egyetemi jogtanár és orsz. képviselő fia, eljegyezte H e r c z e g h Lenkét, Herczegh Mihály dr. egyetemi jogtanár leányát.

— **(A dárdai Polgári Egyesület)** vasárnap közgyűlést tartott, melyre a tagok igen nagy számban gyűltek össze. K a l t n e c k e r Géza, egyesületi elnök, üdvözlővén a tagokat, indítványozta, hogy az egyesület elhunyt titkáranak, D o b o s Dezsőnek emlékét jegyzőkönyvileg örökítse meg a közgyűlés. Ez indítvány egyhangu helyeslésre találván, Dobos Dezső emlékét és az egyesület körül szerzett érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta a közgyűlés s azután az üresedésbe jött titkári állásra R o t t e r Rezső tanítót választván meg, a közgyűlés ezzel be is fejeződött.

— **(Zsaroló cigányasszony.)** S í k Mária, szilvási hajadon, élte huszonegyedik tavaszát taposván jelenleg, szeretett volna már férjhez menni s kíváncsi lévén, hogy ki lesz a vőlegénye, vagy lesz-e egyáltalában: kuruzsló cigányasszony jóvendőmondásához folyamodott. Talált is ilyen jóvendőmondóra R á f a e l Mari személyében, a ki első ízben egy forintért és egy öltözet ruháért, másodikban tíz forintért és szintén egy öltözet ruháért megvetette neki a kártyát; de azt mondta, hogy harmadszori kártyavetés nélkül az első kettő semmit sem ér, s azért neki előre harminc forintot készítsen, mert kevesebért nem teszi meg. Pedig ha ez a harmadik kártyavetés elmarad, akkor a keze lába összezsugorodik s mindkét szemvilága kifut. A szegény leány megijedt erre nagyon s elpanaszolta baját a csendöröknek, a kik aztán pártfogásuk alá vették a zsaroló cigányasszonyt.

— **(Eldöngetett spicli.)** A titkos rendőrnek, vagy spiclinek — a hogy a nép hívja — rossz sora van mindenütt. Tolnán se szeretik, a mint legujabban vasárnap is kint. Egy titkos rendőr egy dohánycsempészt üldözött az utcán, s már-már elfogja, ha annak segítsége nem akad pár suhanc személyében, a kik a spicli urat jól elagya-bugyálták, a dohánycsempészt pedig az elfogatástól megmentették. A vizsgálat folyik a spicli-döngető suhancok ellen.

— **(Nyilik az akác!)** Az egyszerű, a hálados fa, mely legtovább dacol az őszpusztító viharokkal s társai között a legutólsóul adja oda lombkoronája díszét, immár virágzásba kezdett. Lassan fejlődött, de a hirtelen meleg hamar nyílásra hozta s még a gyakori esőzés sem árt nekik, csak még illatosabbak, csak még kellemesebbek. Ahol az utcák két során akácfa áll, az a rész egy

kis földi paradicsom most. Vándor méhek zsongva szállnak a lombok között, kiszívják a hímport a virágok helyéből s viszik magukkal az édes terhet. Gyerekek, kisebbek, nagyobbak, lebzselnek a fák alatt, felkuszának reájuk, tépik a virágát, — kellemetes gyerek csemege ez nagyon! S az akácok csendesen ingatják a fejüket, örülnek a napnak, a langyos levegőnek s virágaikat szeliden hullatják az alattuk járkáló megcsalt szívű szerelmesre, mintegy vigaszként, hogy kétszer is nyil az akácfa virága. . .

— **(Vitriol-dráma.)** Belebolondult a szép, feketeszemű menyecske a fiatal legénybe és ebből keletkezett a história, melynek az eleje édes szerelem volt, a vége pedig ez a csaknem drámával végződő vitriolos eset leve. D u g á r Marinak hívták a szerelmes szívű menyecskét, aki menyecske léttére sem lett hűtlen az urához, a hogy egy csinos beremendi legénnyel szerelmi viszonyt szőtt, abból az egyszerű okból, mert soha sem volt neki még hites ura. Sokáig szerették egymást, de ez a szép menyecskét csak forróbb szerelemre lázította; míg a legény, úgy látszik, megunta a hosszú rabságot és könnyíteni akart a sorsán. El is ment vasárnap a menyecskéhez és el is mondta annak szép szóval, hogy — nem úgy van már, mint volt régen, nem szereti ő már az asszonyt, miért is tagadná. A menyecske pedig erre felkapott egy üveget, a miben valami folyadék volt és leöntötte vele a hűtlen legényt. Szerencsére, a legény félreugrott az asszony elől s így nem érte az arcát egy csepp sem az üvegben levő vitriolból s csak az egyik kezefejét égette össze alaposan. Hogy aztán mint szabadult ki a boszuálló menyecske kezei közül, azt nem tudja senki, elég az hozzá, hogy az asszony már vasárnap óta szobáját őrzi s állítólag jegesborogatásokat rak sebes fejére, megdagadt arcára és összemarkolászott szép, fehér vállaira; a legény pedig orvoshoz ment az összeégett kezével és otthon gyógyítgatja azt. A vitriol dráma hősei aligha fogják ügyüket a bíróság elé vinni.

— **(Futó bolond.)** Igazán az az a szerencsétlen örült ember a ki vasárnap éjjel megzavarta Batina község lakóinak éjszakai nyugalmát. Egy mezitláb, hajadonfővel, rongyos ruhában levő ember volt ez, a ki futva járta be az utcákat s mikor az éjjeli őr és a lakosok közre fogták, azzal fogadta őket: „Eresszenek, templomba akarok menni. Hallják, hogy harangoznak, azért öltöttem fel az ünneplő ruhamba!“ Az éjjeli őrök látván, hogy elmeháborodottal van dolguk, bekisérték a község házához, a hol egyre azt kiabálta: „Jézus! Dávidnak fia, szabadíts meg az ebek karmai közül!“ A szerencsétlen ember kilétét s hogy hová való, nem lehetett megállapítani. Valószínűleg messzebb vidékről tévedt oda s kóborlásai közben vesztette el kalapját, lábbelijét s rongyolódott le ruhája.

— **(Lövés az ablakon keresztül.)** V ö n e k i János monyoródi lakos ablakán keresztül vasárnap este eddig még ismeretlen tettes orozva belőtt. A revolverlövés a lakószoba ablakán hatolt be, de szerencsére senki sem lévén a szobában, nem talált

senkit, csak egy Krisztus-képet ronsolt össze az ablakkal szemben a falon. Hogy a lövés honnan eredt, vagy hogy ki tette: arra semmi nyom sincs; mert Vőnekinek senki irigye nincs a faluban s vele ellenséges lábón ki sem állt. Legnagyobb valószínűség szerint valaki, régi szokás szerint, figyelmeztető az éjjeli jómadarakat, hogy vegyver is van a háznál, a szomszédban a levegőbe lőtt s a golyó így hatolhatott keresztül az ablakon, be a szobába, hol hogy senkit nem talált, csak a véletlen szerencsének köszönhető.

— **(Lába kelt egy borjunak)** a mult szombat éjjel L e h r Jakab turonyi lakos portájáról. Jó husban levő, egy éves volt a jámbor s bizonyosan nagyzási hóbortban szenvedvén, most a millennárius ünnepek alkalmából valami hazafiasan gondolkodó család asztalát kereste fel finom paprikás alakjában. De a csendőrség nem nyngodott bele a borju ambíciójába s most keresi azt az ártatlan embert, a kit a nagyralátó borju az ő ambíciójának elérésére bünbakul felhasználta.

— **(A nagynéni.)** Sokat beszélnek most egyik szomszéd városban a következő regényes esetről: Mindig jó házasságot kötött egy ottani hivatalnok a feleségével, a mit annál kevésbé lehet csudálni, mert az asszony eléggé csinos volt, a férj egészséges, anyagi gondjait pedig elosztatta a nagynéni jószívűségére. Valahányszor ugyanis hosszú volt a hónap a hivatalnoki fizetéshez arányítva, mindig megkönyörült a néni. A rokoni szereteten kívül tehát a helyesen fölfogott érdek miatt is érdemes volt figyelmesnek lenni a nagynéni iránt, akit a férj gyakran meg is látogatott, némelykor pedig épen naponta is, amikor a nagynéni beteg volt. Pedig gyakran volt beteg a szegény. Egy ilyen alkalommal a feleség újra előállott régi óhajátával, hogy ő is be akar mutatkozni a férj jó nagynéjének, akit talán betegségében is ápolhat. De a férj mindannyiszor azzal állott elő, hogy az örökre elrontaná a néni barátságát, aki még mindig nem akarja látni öcscsenek a nejét, mivelhogy ez színésznő (illetőleg kardalosnő) volt egyszer. Nehogy tehát a jó és hasznos rokonnal törésre kerüljön a dolgot, elmaradt a feleség látogatása. — Egy alkalommal, hogy a néni betegsége a férjnek gyakoribb kimaradását tette szükségessé, valaki azt mondja a feleségnek:

— Te, a te férjed egy csinos, molett nővel sétálgatott és nagyon bizalmasan sutogtak.

— Mikor?

— Tegnap este is.

— No már az éppen nem lehet, mert akkor beteg nyagynénje mellett töltötte az időt.

Csak hogy hát ha egy jó barátné a fejébe veszi azt, hogy ő megzavarja a barátnéje házasságát, akkor azt nem egyhamar lehet kiábrándítani az ő buzgalomból. Ez a barátné se volt arra, hogy kutasson. Ő vezette rá a feleségét, hogy a nagynéni neve a kérdéses házban nem is ismeretes, ellenben ismerik a férjét, aki oda jár egy fiatal, özvegy és gazdag nőhöz, akit, ha nem is ápol épen betegségében, de azért be kisér a belső szobába is. E fölfedezés alapján a nő házasságfölbontást kért, a bizonyítás azonban megakadt, mert a megjelölt házból a néni helyettes minden háznépével egyetemben ismeretlen vidékre költözött, a házbeliek pedig csak annyit tudtak mondani, amennyit az ajtón kívül láthattak, hogy t. i. ott sokszor becsöngetett az alperes ur?

— De hát hogyan csöngettem volna? — felelé ez — mikor ott lakott a nagynénem!

— (Megverték egy legényt.) Két liter bor ára — szolgált a szegénynek elpáholására. — Péklegény volt szegény, mégis úgy ivott ő — miként inni szokott csak egy kefekötő — Harmadrendű kocsmá volt a harc színhelye — hol ő iszogatót s két jó társa vele — És a péklegény im berugott a bortul — borozó társaira egyszerre ráfordul — hogy a „cálen ebadták“ — S azok megragadták — s fizetés helyett jól elagyabugyálták — De a pécsi rendőr nem rendőr azonba' — ha be nem látogat oda, hol van kocsmá — Ide is hát épen ma délben betértek — de a véres harcnak csak végére értek — S a kik verekedtek berugván mu tyiba' — szépen bekisérték őket a dutyiba!

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1896. évi június 6. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza 6.20—6.40; kétszeres 5.20—5.30; rozs 5.—5.10; árpa 4.10—4.20; zab 5.50—5.60; búkköny 3.80—4.; kukorica 3.80—4.10; széna 1.30—1.50; szalma 80.—.

Kinalat: közép, mintegy 300 gabona-kocsi volt a piacon.

Művészet, irodalom.

○ A magyar nemzet története. Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kö-

tetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 69., 70. és 71. füzeté megjelent, melyek Fraknoi Vilmos doktor „A Hunyadyak és Jagellók kora“ nagyszabású monografiájának, a vállalatban a negyedik kötetnek, folytatását képezik. A tudós szerző Hunyadi László kivégeztetésének és V. László halálának körülményeit nagy részletességgel írja le és a köztudatban elterjedt felfogással ellentétben kimutatja, hogy V. László a pestisszerű járványnak esett áldozatául, három napi betegség után és nem mérge által ölték meg. Ezután megkezdte Fraknoi Vilmos a harmadik könyvet, „Hunyadi Mátyás király“ dicsőséges uralkodásának történetét, melyben Mátyás királyválasztásától kezdve, Mátyás királynak a pártütőkkel, a császárral és a törökökkel folytatott küzdelmeit írja le és a csehországi háborúig halad. Ennek a Mátyás király korának leghivatottabb történetírója Fraknoi Vilmos dr. és ebben a munkájában nagy tudását, fényes történetkritikai tehetségét és klasszikus stílusát egyaránt rágyogtatja. Az élénk leírást ezen kívül erre a korszakra vonatkozó számos képes ábrázolat is emeli, a melyeknek nagy része ezuttal jut először a nagyközönséghez. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetés negyed évre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

T a n ü g y.

(A csurgói állami tanítóképző intézetben a jövő 1896/7 ik tanévre a következő kedvezményes helyek helyesletnek az első éves növendékek számára kilátásba. És pedig: két egész köztartás egyenkint 108 frt, hat fél köztartás egyenkint 54 frt, két ösztöndíj egyenkint 44 frt értékben. Az ezen kedvezményekre pályázni óhajtó ifjak fölhívatnak, hogy az 1868. évi 38. t. c. 86. §-ában megjelölt módozat betartásával szabályszerűen fölszerelt pályázati folyamodványaikat, a csurgói állami tanítóképezde igazgató tanácsára címezve, legkésőbb folyó évi június 15-ig Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjéhez Kaposvárra küldjék be. Megjegyzetetik, hogy a mennyiben a pályázók az előírt 4-ik osztálybeli bizonyítványt ez időre még nem bírnák, csatolják az előző osztályról szólót és a megfelelő magasabb osztály látogatását bizonyító igazolványt, kötelesek lévén a felvételnél magát az osztálybizonyítványt is bemutatni. A határidőn túl beérkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

(Tanítók a kiállításon. W l a s s i c h kultuszminiszter a tanítók tömegesebb részvételét az orsz. kiállításon előmozdítandó, a következő rendeletet intézte valamennyi tanfelügyelőséghez:

„Azon utazási kedvezmények, melyeket a vidéki tanítók és tanulók részére a kereskedelmi miniszter urnál kieszközöltem: nyilvánvalóvá tették a kir. tanfelügyelőség előtt azon felfogásomat, miképpen nagy sulyt helyezek arra, hogy a nemzet nagy ünnep-

Írta: KENDE VIKTOR.

53

— Te vagy, Kelemen? Óh, hogy ne biznám benned? Hiszen eddig is bebizonyítottad szereteted fejedelmed iránt, melyre neki ezentul még nagyobb szüksége lesz. S arra kérlek, hogy ígéretedrői meg ne feledkezzél; emlékezzél arra a szegény nőre kinek te fogadást tettél. Most már távozom; köszönöm, hogy tapintatos eljárásoddal alkalmat adtál, hogy meggyőződhettem férjem változatlan hűségéről s tudósítottál mindenről; ezentul nem kell ezt tenned, sőt megtiltom, mert visszatérek menedékhelyemre, hol nyugodtan várom a nagy művészt, mely egy pillanat alatt befejezi a hosszú harcot; nyugodtan, mert bizom benned.

— Köszönöm e szókat, asszonyom; ennél nagyobb jutalmat nem vártam s nem nyerek soha. Mert a szívből jövő hála, ha a pokolt jártuk is meg érette, a legkielégítőbb, legboldogítóbb jutalom. Isten vezérelje magányos utain.

És az ifju megragadta a nő jobbát s hosszú, édes csókot lehelt rá; és aztán elváltak egymástól, hogy az életben ne találkozzanak többé.

XIV. Lajost alólitan vitték szobáiba a fényes vendégseregéből, melynek kedve most már alább szállt s lassanként le is lohadt s kezdtek ürülni a csillároktól besugárzott termek. Az agg király már régóta gyengélkedett: de ma valóban aggodalmat keltő mérvben jelentkezett betegsége. Környezete csaknem kétségbeesett; köztük leginkább Maintenon asszony. Mindent elkövettek, hogy erejét visszaadják a végleg elgyengült testnek, de nem sikerült. És másnap kétségbeesett hírek járták be Párist, melyek jajt csaltak minden polgár ajkára s könyvet szemeibe.

56

MIKES KELEMEN

Természetesen nagy örömmel, s új remények között fogadta ekkor III. Achmed szultán küldöttségét a bujdosók egyikével, Pápayval élükön, ki ezüst tokba rejtett arany pecsét és arany betűs levélben hívta meg Törökországba, hol már a szabadságharc bujdosó férfiai mind menedéket találtak. A meghívás vétele után rögtön elhagyta a fejedelem Franciaországot, hová oly nagy reményekkel jött, s honnan újabb keserű csalódással távozott el, követve kísérete közt hű apródjától, Mikes Kelemtől. Hová mehetett volna az ifju, kit azon év elején ítéltek el hazájában örök száműzésre, mint felségárulót, annyi társával együtt?

IV.

IBRAHIM KALMAKÁN.

A porból veszik ki a vezéreket és azután porba vetik.

Mikes.

A padisáhk birodalmának második fővárosában, az ősi Drinápolyban nagy forrongás van. A büszke muzulmánok a gyaurok iránt lenézésüket félre téve, fel-alá hullámszerűen festői öltözetükben a szűk utcákon, mind egy irány felé haladva, a város helytartójának palotája felé, hogy lássák a bujdosó magyarokat, midőn

ségének külső megnyilvánulását, az ezredéves kiállítást, a haza jövő reménye, a tanulóifjúság és ennek szellemi vezetői, a tanítók, minél nagyobb tömegekben és minél sűrűbb csapatokban látogathassák.

És noha rendeleteim e részben való intencióm iránt semmi kétséget fön nem hagyhatnak, mindazonáltal inditattva érzem magamat a kir. tanfelügyelőségnek figyelmét és uton is különösen arra a körülményre irányítani, hogy nemcsak a tanulók és tanítók szellemi hatáskörének szélesítése szempontjából, hanem nemzeti nézőpontból is nagyfontosságú mozzanatnak tartanám, ha a tanítók általában, de kiváltképpen a magyar tannyelvű felekezeti iskoláknál működő egyoldalú információk alapján, gyakran önhibájukon kívül nemzetiségi eszmékkel megtevesztett tanítók, lehetőleg nagy számmal láthatnák szemtől szemben a hazai kulturának és a magyar nemzeti életnek ezen meghatóan imponáns megnyilatkozását.

A mondottakból eredőleg fölhevítom tehát a kir. tanfelügyelőséget, hogy állása erkölcsi súlyának latbavetése mellett bár, de azért tapintatos körültekintéssel hasson oda, hogy a felügyeletére bízott tankertületnek tanítói kara, lehetőleg a kir. tanfelügyelőség vezetése alatt, testületileg ránduljon fel az ezredéves országos kiállítás megtekintésére, — és terjedjék a kir. tanfelügyelőség az ez irányban tett intézkedéseiről és azoknak eredményéről a f. évi július hó elejéig hozzám jelentést.

Törvénytörvények.

§ Az eprész kisasszony. Magas volt az eperfa, de szép piros eper volt rajta. Panek Katica kisasszony pedig nagyon szereti az epret, mely azért nincs olyan piros, mint a Katica piros ajka . . .

Mert Katica kisasszony érdekes leány ám! Karcsu és sugár, mint a nádszál, tűzként szikráznak a fekete szemei s mint valami japáni szépség, olyan keleties metszésű az arca . . . ilyen helyre, ilyen fürge leány a Katinka kisasszony . . .

Katinka azután felmászott egy kétfelnyiló létrára s úgy szedegette az epret. Érdekes jelenet volt ez nagyon, Schragner Feri festőinas is annak találta. Odament a létra alá s pajkosságból rázogadni kezdte azt, hogy lehullott, elcsusszott a lajtorjával együtt a földre a szép leány is.

Most Schragner Fricit a gondatlanságából okozott súlyos testi sértés miatt, mert az esés következtében meghasadt a leánynak a karcsontja, 3 napi börtönre, 3 forint pénzbüntetésre s 3 forint költség megtérítésére ítélte a törvénytörvények. Az ítéletbe a 15 éves kis vádlott a Frici gyerek megnyugodván, menten be is csukták.

— Panek Katica tizenöt éves, diktálta ezután a régi jegyzőkönyv alapján az elnök.

— Igen akkor, jegyezte meg erre kezeivel is egyet csapván a magas, sugár eprész kisasszony lágy, dallamos hangon, igen akkor,

de annak már két éve, hogy leestem az eperfáról . . .

Az öreg nap mosolygott be a poros ablakon, a bíró is mosolygott, a fiskárius mosolygott, a nótárius, az újságíró mind mosolygott, mosolygott a szép Panek Katica is hogy ez a hatalmas nagy leány már miként is lehetne többé tizenöt éves?

Közgazdaság.

□ Milyen lesz az aratás? Három hét választ már csak el bennünket attól az időtől, a mikor a kasza átveszi a birodalmát és levágja a gazdának egész évi fáradsága gyümölcseit. Ilyenkor már következtetni lehet a termés minőségére, mert bár az elmúlt hónap második felében sem volt nagyon kedvező az időjárás, mindazonáltal a növényzet nagyrészen kedvezően fejlődött. Néhol az alkalmas esőzések hatása alatt úgy az őszi, mint a tavaszi növényzet rendkívül jól előrehaladt, helyenkint azonban hanyatlott, különösen megyénk s a szomszéd Tolna és Somogy ama részein, hol jégeső is járt, nagyobb károkat okozva. A mezőgazdasági munkálatokkal a gazdaközönség ez évben korán elkészült, de a kapásnövények kapálása a sok esőzés miatt hátramaradt. A buza jelenleg úgy áll, hogy 6—7 métermázsára tehető kataszterenként a várható termés. A rozs és kétszeres szépen fejlődik s jól telt

— Le roi est mort! A király meghalt!

És meghalt vele a fény, a pompa, a hatalom, mely uralkodása alatt oly nagy mérvű volt s utána csak egy szép mult emléke maradt fenn, a mely multat ő teremté nemzetének.

Sárogy gróf nagy pártfogójának halála után teljesen visszavonult az udvartól; sőt még passyi házáat is elhagyta, hogy ne legyen kitéve az alkalmatlankodók sokaságának. Nem távozott azért el Párisból, mert a legkisebb alkalmat sem akarta elszalasztani ügyének védelmében; de oly falak közé vonult, hová nem hatott el a csalfa világ szava — kolostorba. A hányattatások közt meghasonlott lelkének szüksége volt a hit enyhítő malasztjaira, melyek nélkül már eddig is kétségbeesett volna; tudott alkalmaskodni az időhöz, mely most szükségtelemmé tette jelenlétét a párisi udvarban s főleg, mert el akarta kerülni annak a hatalmas asszonynak ostromait, kinek szerelmét nem fogadta el. És jól választott; a kolostor sarkert, melynek lakói meghaltak a világ számára s kit egyszer keblébe fogad, annak csak emléke él az emberek között.

Kisérete közt ifju apródja oda is hűen követé; sőt eltitkolhatlan örömmel, mert így bálványozott fejedelmét minden ármánytól menten tudta, s annak is csak örvendbetett, hogy a marechal is, Rákóci egyik francia barátja, követé példáját, szintén visszavonulva az udvartól.

Tíz éve mult már, hogy Mikes a fejedelem oldalához került és azóta a gyermek ifjúból csaknem meglett férfi vált, felruházva irigylendően úgy testi, mint szellemi tulajdonokkal. De a férfi hiven emlékezett

vissza ifjúsága első éveire is; s emlékei között egy szent esküre, melyet eddig még mindig hiven teljesített, s teljesíteni fog ezután is. Lessámolt mindennel, csak e hivatást tartá szem előtt; tudta, hogy számára csak egy hely van a földön, ott, hol ura van; érezte, hogy keble egyházában csak egy oltár állhat, melyen a fejedelem képének kell ragyognia. A rajongó szeretet, melyet fejedelme nőjének egyetlen látása oly rögtön felkeltett gyermek szívében, lassankint tiszta c-odálatba, elragadó tiszteletre mutató ámulatba ment át, mintegy égi fényben tüntetve fel szemei előtt a kedves alakot . . .

Egy évig volt Groboisban a kolostor magába szállt lakója Rákóci Ferenc; végével azonban elhagyta magányát, melynek ünnepélyessége lelkében az összhangot ismét helyreállította. Itt volt az utolsó alkalom, hogy a kocka eldőljön; a remények meghiusolásának, vagy új remények ébredésének napjai voltak ezek. Péter cár meglátogatta Franciaországot, s ott a fontainai bleau királyi kastélyban többször értekezett Sárogy gróffal, de mindig eredménytelenül.

Végre is megtört a fejedelem tűró reménye. Ő, ha hazája érdekét szívében nem viseli, megvonul a határon túl egy völgybe rejtett csendes faluban, s ott él boldogan sirjáiig. Ő, mondom, nem tűrhette tovább, az áltatást, s szemébe mondva az udvarnak és cárnak egyképen szőszegésöket, teljesen szakított velük, kivetette szívéből emlékeiket ki, még annak a nőnek emlékeit is, ki szerelmével kínálta meg, de azért befolyását nem használta fel soha a szeretett férfi reményeinek teljesítésére.

magtermésre nyújt kilátást. Az őszi árpa csak közepes termést ígér; azonban a tavaszi sok helyt igen jól biztat. Zab, repce, köles és tatárka kielégítően állanak; a kerti növények és hüvelyesek pedig a legszebb fejlődésben vannak. A kukorica, len, kender és dohány igen jól áll; különösen a dohányos földek igen szépek. A takarmány, a cukorrépa és burgonya közepes termést ígér; a lóhere és lucerna, valamint a kaszálók sejtésen állanak. Végre a szőlőkben és gyümölcsösökben közepes termésre van kilátás.

□ **Állatjárványok.** Az elmúlt hét sem hozott javulást az állategészségügy tekintetében; sőt emelkedett az állatjárványoktól megszállott községek száma me g y é n k b e n, a mint kitűnik ez abból, hogy lépfene 2 községben 2 udvarban, száj és körömfájás 39 községben 635 udvarban, hólyagos kiütés 3 községben 11 udvarban, rühkór 4 községben és 65 udvarban, végre sertésvész 83 községben uralkodott. S o m o g y m e g y é b e n lépfene 2 községben 2 udvarban, veszettség 7 községben 7 udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban fordult elő; sertésvész pedig 41 község sertésállományában grasszál. — T o l n a m e g y é b e n lépfene 6 községben 6 udvarban, veszettség 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 45 községben 81 udvarban, sertésorbánc 6 községben 14 udvarban, végül sertésvész 27 községben konstataztott.

□ **A Budapesten 1896. évi szeptember 17—20. napjain tartandó nemzetközi gazdakongresszus tervezete és tárgya.** 1. A kongresszus rendezése és címe. A földművelésügyi m. kir. miniszter 1896. évi szeptember hó 17—20. napjain Budapesten kongresszust rendez, melynek címe: Nemzetközi Gazdakongresszus. 2. A kongresszus tartama. A kongresszus 4 napon át tart. Az alakuló diszülés szeptember 17-én délelőtt tartatik, mely után a szakosztályok azonnal megkezdik működésüket, s azt 18. és 19-én folytatják és befejezik. A záróülés 20-án lesz, mire a kongresszus külföldi tagjai részére szeptember hó 20. és 21-én a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok megtekintésére tanulmányi kirándulás rendeztetik.

3. A kongresszus tárgya és célja. A gabona árhanatlása világszerte súlyos helyzetbe juttatván a mezőgazdaságot, a kongresszus kizárólagos céljául tűzi ki a gabona árhanatlásának okait kutatni és azon eszközöket keresni, melyekkel esen segíteni lehetne. A tárgyalás három szakosztályban történik; az I. szakosztály a termelés, a II. szakosztály a kereskedelem és közlekedésügy, a III. szakosztály a vám- és hitelügy kérdéseit tárgyalja.

4. A kongresszus tagjai. A kongresszus tagjai kül- és belföldiek és pedig:

1. A meghívott külföldi kormányok és testületek, valamint egyes meghívott szakemberek.

2. Az érdekelt magyar miniszteriumok kiküldött képviselői.

3. A magyar tudományos akadémia, az országos gazdakongresszus, vidéki gazdasági egyesületek és más testületek kiküldöttjei; a székesfőváros, a magyar közgazdasági társaság képviselői.

4. A földművelésügyi miniszter által meghívott tagok.

5. A kongresszus nyelve. A kongresszus hivatalos nyelve a magyar; azonban tekintettel annak nemzetközi jellegére, a tagok a főbb európai nyelvek bármelyikén előterjeszhetik munkálataikat és szólhatnak az üléseken. A szakosztályi ülések határozatai

a záró ülésen magyar, francia, német és angol nyelven fognak kihirdettetni.

6. Tagok jogai. A tagok jogosítva vannak az összes ülésekben való részvételre, felszólalásra és szavazásra, valamint előadások tartására is, mi iránt a kongresszust megelőzőleg kiadandó napirend határozatai irányadók.

A tagok a kongresszusi kiadványokat ingyen kapják, az országos kiállításba a kongresszus tartama alatt szabad bemenetet nyernek és a székesfőváros közintézményeit ingyen takinthatik meg. A Mezőhegyesre tervezett tanulmányi kirándulásban csak a kül földi és a földművelésügyi miniszter által külön meghívott belföldi tagok vehetnek részt. A kongresszusi disz- és szaküléseken külön kijelölt helyeken igazolvány kivétele mellett vendégekkül megjelenhetnek a kongresszusi tagok hozzátartozói és más a tárgyalások iránt érdeklődők, de ezek sem föl nem szólhatnak, sem tagsági jogot nem gyakorolhatnak.

7. A kongresszus előkészítése és rendezése. A kongresszus összes ügyeit intézik:

- a végrehajtó bizottság;
- a rendező bizottság;
- a kongresszusi iroda.

8. A végrehajtó bizottság. A végrehajtó bizottság a földművelésügyi miniszter elnöke alatt készíti elő a kongresszust és foganatosítja mindazt, mit céljának előmozdítására alkalmasnak tart.

A végrehajtó bizottság tagjai: a belügy-, pénzügy- és kereskedelemügyi miniszteriumok egy-egy képviselője; az országos statisztikai hivatal igazgatója; a székes főváros egy, az országos magyar gazdasági egyesület három, az országos gazdakongresszus egy, a magyar tudományos akadémia egy és a közgazdasági társaság egy kiküldöttje; a földművelésügyi miniszterium kebeléből az államtitkár, egy osztálytanácsos, a földművelésügyi miniszter kiállítási irodájának igazgatója, a kongresszusi főtitkár — ki egyuttal a végrehajtó bizottság előadója — végül a kongresszusi titkárok, kik a jegyzőkönyvet vezetik.

9. A rendező bizottság. E bizottságnak feladata a végrehajtó bizottság által előkészített kongresszus külső sikerét biztosítani. Ez gondoskodik a tagok fogadtatásáról és kívánatukra elhelyezésükről, nemkülönben itteni idejük megfelelő felhasználásáról is. Gondoskodik a tanácskozási termekben a megfelelő rend és csendről s a kongresszusi tagok társas összejöveteleik és kirándulásaiknál a vezetői tisztet gyakorolja. A rendező bizottság tagjait a földművelésügyi m. kir. miniszter jelöli ki.

10. A kongresszusi iroda. A kongresszusi iroda személyzetét a földművelésügyi m. kir. miniszter nevezi ki. Ez iroda végzi az összes irodai teendőket, ez küldi szét a meghívókat, intézi a levelezéseket, nyomda alá készíti a kongresszusi munkálatakat és általában fentartja a kapcsolatot a végrehajtó bizottság és a kongresszus tagjai között. Minden a kongresszust érdeklő beadvány vagy közlés az irodához intézendő. A kongresszusi iroda élén áll, mint főnök, a kongresszusi főtitkár, ki a földművelésügyi m. kir. miniszter utasításai szerint hajtja végre a végrehajtó bizottság határozatait. Működésében támogatják a titkárok, kiknek egyike egyuttal a háznagy teendőit végzi. Az iroda munkálkodásában a kongresszus ideje alatt részt vesznek a tiszteletbeli titkárok is.

11. A kongresszus szervezete. a) Az elnökség: A kongresszus összes ügyeinek élén a földművelésügyi m. kir. miniszter áll mint elnök, mellette mint alelnökök az országos gazdasági egyesület elnöke és a földművelésügyi államtitkár működnek. Az elnök távollétében az elnöki széket az elnök által erre fölkerült alelnök foglalja el.

A végrehajtó és rendező bizottság bár-

mely határozata csak az elnök ellenjegyzése által válik érvényessé. A szakosztályok megnyitására az elnök küld ki egyes tagokat.

b) Alakuló diszülés:

Az alakuló diszülést az elnök nyitja meg s a jegyzőkönyv vezetésére, valamint annak hitelesítésére 4-4 tagot küld ki.

Ezek után a főtitkár bejelenti a jelenlevő kormányküldötteket és felolvassa a bejelentett kongresszusi tagok névsorát, erre az elnök kihirdeti a kongresszus tartamára megválasztott diszelnökök és tiszteletbeli tisztviselők neveit, esetleg egyik kongresszusi tag által a kitűzött kérdést tárgyaló előadót, végül bejelentetik a szakosztályi ülések megkezdésének ideje s a tárgyalások helye, minek megtörténte után elnök a diszülést bezárja.

c) Záróülés:

A záróülésen be lesznek mutatva az egyes szakosztályok jelentései és esetleges határozatai, melyek el vagy el nem fogadása fölött az összes ülés dönt. A záróbeszék meghallgatása után elnök berekeszti a kongresszust.

d) Szakosztályi ülések:

A kongresszus három szakosztályban működik. A szakosztályi üléseken az elnök által e célból kiküldött jegyző a jelenlevő szakosztályi tagokat számba veszi és azok sorából ad hoc elnököket hoz javaslatba.

e) Bizottsági tárgyalások:

A szakosztályok egyes kérdések alaposabb előkészítése vagy megvitatása végett kebelükből esetleg bizottságokat is küldhetnek ki, ezek azonban kötelesek munkálkodásukat oly időben elvégezni, hogy javaslatuk felett az illető szakosztály a záróülést megelőző napon még határozatot hozhasson.

A szakosztályok határozatai, azok elnökei és jegyzői által aláírva, a főtitkárhoz adandók be, ki erről az elnöknek jelentést tesz, a ki intézkedik, hogy a javaslatba hozott határozatok egyik általa kijelölendő kongresszusi tag által az összes ülésen előterjesztessenek.

TÁVIRATOK.

— **A királyi pár könyei.** (A

„Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szilágyi Dezső képviselőházi elnöknek a törvényhozás hódolata alkalmával tartott tegnapi beszéde alatt ő felsége a király könyezett, a királyné pedig sirva fakadt. Ez örömkönyvek képezték a nagy ünnep legragyozóbb gyöngyeit. Magyarország koronás királyának és királynéjának örömkönyvei voltak azok a nemzet ezeréves fennállása felett. A királyné meghatottságában nem is birt állva maradni; le kellett ülnie, hogy könyeit felszáríthassa.

— **Az új sah programja.**

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az új perzsa sah trónralépte alkalmából beszédet mondott, melyben programját adta uralkodásának. A beszéd szerint az új sah atyja nyomdokait fogja követni. Foglalóul mindjárt ki is jelentette, hogy az adót leszállítja. A külföldi diplomaták üdvözltek az új saht trónralépte alkalmával, s az üdvözlésekre a sah köszönettel felelt.

— **Millennáris kitüntetések.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.)

A hivatalos lap mai száma egész seregét közli azoknak a kitüntetéseknek, melyeket a kitüntetett férfiak már előbb is vártak s nagyrészen tudta őket a nagyközönség is, csakhogy a hivatalos lapban ma, a koronázási évforduló alkalmából lettek publikálva.

Szerkesztői üzenet.

H. P. Dárda. Mivel személyesen ismerni nincs szerencsénk uraságodat, megindítottuk a puhatolozásokat hozzánk beküldött közleménye alapján Természetesen, a közlemény ez egyszer elmarad, miután az ottani fináncok tulbuzgalmukért hivatalos orrot kaptak és az illető az elkobzott szivarokat visszakapta. Birságolásról szó sincs. Nincs tehát indokolva azt az urat a nyilvánosság előtt meghurcolni.

Békési. Tetszik tudni, mi az a „se meleg, se hideg“? Nos hát az ön verse ilyen. Se jó, se rossz; de mert egy jó tulajdonsága van, az, hogy rövid: itt adjuk egész terjedelmében:

Himnusz.

Isten, ki szent kegyelmedből
Királyt adtál nekünk:
A mi felkent királyunkat
Óvjad, védjed, kérünk!

Add, hogy királyi jósága
E hű nemzet felett
Sugározzék s égő napként
Ragyogja az eget

Szálljon szent, nagy igazságod
Lelkében oly pontra:
Ajkáról a szó mintha csak
A Te szavad volna.

Szitson hűsége szent tüzet
A szivben, az észben.
Legyen hatalmában dicső,
S tündöklő a fényben.

Isten, jóságos Istenünk,
Hozzád kiált népünk:
A mi magyar királyunkat
Áld meg, tartsd meg nekünk!

De ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy ha valaki még a millenáris ünnepek alatt ódákat küld be hozzánk, az ellen közegészség elleni kihágás címén feljelentést teszünk.

NYILT-TÉR*)

Az Ágnes forrás tekintetes kezelőségének Mohán.

Készséggel hozom becses tudomására ama, már több ízben tapasztalt, legutóbb családomban észlelt tünetet, hogy a mohai Ágnes forrás vize tisztán, vagy borral vegyítve, nagy befolyással van a tejképződésre, s ennek használata teljesen feleslegessé teszi az e célból eddig használt s költségesebb sürt. Sőt még a gyermek is, ki az anya — vagy dajkatejjel azt beszívja, kövérebb, egészségesebb, főleg bőre ment marad minden kiütés és pattanástól. Családomban tett tapasztalatok után, hol oly bő és sűrű tej képződés állott be e víz folytonos élvezete folytán, ellenkezőleg pedig, míg ennek élvezetétől fizikai akadály folytán megfosztattunk, valóságos tejszükség állott be, egész jó lélekkel mint biztos eredményt konstatálhatom.

Az emberiségnek vélek szolgálatot tenni, midőn tapasztalataimat b. tudomására hozni szerencsém van.

Keresztes, 1895. aug. 9.

B a b a y K á l m á n
ev. ref. lelkész.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Cs. és kir. szab.
Zentler-féle
férfi és gyermekruha-
raktár Pécsen, király-
utca, Bazár épület, a
városházával szemben.

„Millenium-
öltönyök“
a legújabb és legdiva-
tosabb

Lodenposztóból
a legdusabb választék
ban, továbbá tavaszi
felöltők, felső kabá-
tok, haveloc, és öltö-
nyök a legfinomabb
angol és francia szö-
vetekből bámulatos ol-
csó árakon ajánl a

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. uri és gyermekruha-
raktár

Pécsen, Király utca 1. sz., Bazárépület.
Figyelmeztetés! Ezen legújabb loden-
szövetek általánosan elismert tartósága
által azon kedvező helyzetbe vagyok,
hogy annak minősége valamint olcsó ára
folytán minden külföldi és fővárosi leg-
nagyobb hasonló cégekkel verseny-
zek!

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelen-
korban az ujonnan föltalált cs. és kir. ki-
zárólagosan szabadalmazott

Mosó gép

finomra csiszolt karrarai márványból, Hla-
vacsek szabadalma, minden eddig létező
hasonnemű készítményt felülmulva, mely a
márvány keménysége és szilárdsága követ-
keztében elpusztíthatatlan, folyton sima és
tisztá marad, a miért is kifogástalanul, gyor-
san és hóféhéren lehet rajta mosni, megkíméli
a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt,
így aztán minden létező mosógépet föltulmul.
E mellett a szab. márvány mosógépek szer-
föltött jutányosak. Az árak a következők:

I. nagyság	25 × 30 cm.	2 frt 50 kr.
II. „	30 × 35 „	3 frt 50 kr.
III. „	35 × 40 „	4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése,
vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül
a feltalálónál

A cs. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

Strakonitz-ban (Csehország.)

Ismételadó kereskedők megfelelő
százalékban részesülnek.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

8595. szám.
1896.

Árverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közön-
sége tulajdonát képező, a budai külvárosi legelő részen, a málomi s keszűi gát
mellett fekvő

79 kat. hold és 687 □ öl szántóföld

1896. évi november hó 1-től kezdve 6 egymás után következő évre folyó évi
június hó 28-án délelőtt 8 órakor fog a helyszínén zárt ajánlati tárgyalással
egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatni.

Ezen 79 kat. hold és 687 □ öl terület 45 drb. egy, két és három
holdas parcellákra osztatott és az árverés külön-külön tartatik minden parcellára,
és külön az egész birtokra.

Kikiáltási ár holdanként 12 forint.

Bánatpénz az egész birtokra 100 frt; minden egyes parcellára pedig 2 frt.

Felhivatnak ennelfogva bérteni szándékozók, miszerint a fent megállapított
bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlataikat legkésőbb folyó évi június hó 27 én dél-
előtt 12 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, avagy pedig ily bánatpénz-
zel ellátva a szóbeli árverésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek és a birtok vázrajza Herbert János gazdasági tanácsos
urnál (Városház II. emelet 33. ajtó) a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Pécsen, 1896. évi május hó 26-án.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.